

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om udryddelse af vold mod kvinder i hjemmet (initiativudtalelse)

(2012/C 351/05)

Ordfører: **Mário SOARES**

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 24. maj 2012 under henvisning til forretningsordenens artikel 29, stk. 2, at afgive initiativudtalelse om:

»Udryddelse af vold mod kvinder i hjemmet«.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Beskæftigelse, Sociale Spørgsmål og Unionsborgerskab. Sektionen vedtog sin udtalelse den 3. september 2012.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 483. plenarforsamling den 18.-19. september 2012, mødet den 18. september, følgende udtalelse med 138 stemmer for, 3 imod og 7 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1 Allerede i 2006 afgav EØSU udtalelse om vold mod kvinder i hjemmet ⁽¹⁾, hvilket viser, at civilsamfundet ser med bekymring på fænomenet. De anbefalinger, der dengang blev udtrykt, er fortsat gyldige, og derfor gentages de ikke i den foreliggende udtalelse.

1.2 EØSU er som repræsentant for det organiserede civilsamfund bevidst om, at kønsbaseret vold – herunder vold i hjemmet – er et fænomen, som berører os alle, og udvalget gentager sit engagement for at bekæmpe dette problem med alle mulige midler, bl.a. ved at afholde en debat hvert andet år om denne problematik.

1.3 EØSU anbefaler EU-institutionerne og medlemsstaterne følgende tiltag:

1.3.1 **Menneskerettigheder:** ansue kønsbaseret vold i hjemmet som et menneskerettighedsspørgsmål, hvilket vil gøre det muligt at forholde sig til holistisk og tværsektorielt til problemet;

1.3.2 **Sikkerheds- og risikokoncepter:** vedtage foranstaltninger til ændring af sikkerheds- og risikokoncepterne ved at styrke det standpunkt, at vold mod kvinder i hjemmet ikke er et individuelt problem henhørende under privatsfæren, men et spørgsmål om offentlig sikkerhed og orden;

1.3.3 **Forebyggelse:** Der bør udformes en politik til forebyggelse af vold i hjemmet via oprettelsen af tværfaglige støttefaciliteter med ressourcer og specialiseret personale samt tværministerielle handlingsplaner, der engagerer voksne og unge mænd i udryddelsen af vold i hjemmet;

1.3.4 **Beskyttelsespolitikker:** garantere kvinder, der er ofre for vold, prioriteret adgang til boliger, økonomisk støtte, uddannelse og et værdigt arbejde, hvor princippet om "lige løn for lige arbejde" gælder;

1.3.5 **Harmonisering af de statistiske kriterier:** yderligere harmonisere kriterierne for registrering af kønsbaseret vold, så de indsamlede data bliver sammenlignelige;

1.3.6 **Uddannelse:** sikre, at uddannelse bidrager til at ændre mentaliteten, hvilket bl.a. kræver, at der gennemføres konkrete programmer for fælles undervisning af piger og drenge, at der sættes en stopper for sexistisk sprogbrug i skolebøgerne samt en grund- og videreuddannelse af lærerne, som inkorporerer problemet med kønsbaseret vold, herunder også vold i hjemmet;

1.3.7 **Medier:** sikre en reel overholdelse af direktivet om "Audiovisuelle medietjenester" med henblik på at eliminere negative fremstillinger af kvinder, som ses i medierne, navnlig i reklamer ⁽²⁾;

1.3.8 **Sundhed:** styrke det standpunkt, at vold i hjemmet mod kvinder er en risikovariabel inden for sundhedsområdet;

1.3.9 **Fælles ansvar:** styrke og støtte foranstaltninger, der fremmer mænds og kvinders fælles ansvar for børnepasning, pasning af ældre slægtninge eller familiemedlemmer med særlige behov;

1.3.10 **Civilsamfundsorganisationer:** støtte de organisationer, der arbejder med kvinder, der er ofre for vold i hjemmet, eller fremme aktioner til styrkelse af bevidstheden/uddannelsen inden for bekæmpelsen af kønsbaseret vold;

1.3.11 **Det europæiske år for bekæmpelse af kønsbaseret vold:** udnævne et europæisk år for bekæmpelse af kønsbaseret vold;

1.3.12 **Europarådets konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet:** EØSU opfordrer kraftigt EU og alle medlemsstater til at undertegne, ratificere og gennemføre denne konvention, som blev vedtaget i 2011.

⁽¹⁾ EUT C 110 af 9.5.2006, s. 89–94.

⁽²⁾ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010.

2. Indledning

2.1 Alle former for vold mod en hvilken som helst person er en krænkelse af dennes værdighed, fysiske og psykologiske integritet, af menneskerettighederne og af det demokratiske samfunds principper.

2.2 Da staterne er forpligtede til at respektere, beskytte og fremme borgernes rettigheder, bør de investere betydelige offentlige midler i tjenester og specialiseret personale, der er i stand til at leve op til denne forpligtelse.

2.3 Vold i det offentlige rum fordømmes af samfundet, og samfundet støtter de aktioner, som staterne bruger for at skride ind mod og straffe dem, der udøver vold.

2.4 Men der eksisterer en anden form for vold, som er mere stille, som finder sted inden for hjemmets fire vægge og som undertiden rammer ofrene mere brutalt: vold i hjemmet.

Alle familiemedlemmer kan være lejligedsvise eller permanente ofre for forskellige former for vold, som kan føre til døden.

2.5 Selv om alle disse personer fortjener opmærksomhed, interesse og indsats fra myndighedernes side, så er sandheden, at den systematisk mest berørte gruppe er kvinder – en af hovedårsagerne til dødsfald hos kvinder er vold i hjemmet. Derfor koncentrerer denne udtalelse sig om vold mod kvinder i hjemmet.

2.6 I Den Europæiske Union defineres vold mod kvinder således: *"enhver form for kønsbaseret vold, der kan eller vil påføre kvinder fysiske, seksuelle eller psykiske skader eller lidelser, herunder trusler om sådanne handlinger, tvang eller vilkårlig frihedsberøvelse, uanset om disse handlinger finder sted offentligt eller privat"* ⁽³⁾

2.7 Trods flere årtiers indsats fra de offentlige myndigheders og forskellige organiserede eller ikke-organiserede sektors side, anskues den form for vold fortsat som et privat anliggende, mens der i realiteten er tale om et offentligt problem.

2.8 Vold i hjemmet er en forbrydelse, der bør straffes ved lov. EØSU anerkender indsatsen i forskellige EU-medlemsstater for at straffe alle, der begår disse forbrydelser, strengere. Imidlertid er det også vigtigt at identificere de dybereliggende årsager til fænomenet og de nødvendige strategier til at sætte ind mod det herunder også via en bedre forståelse for fænomenet hos mænd.

2.9 Derudover påvirker den økonomiske krise i alvorlig grad socialpolitikkerne i mange EU-lande. De offentlige grundydelse som sundhed og undervisning og de sociale tjenester reduceres på et tidspunkt, hvor familier, herunder især kvinder, har mest

brug for dem. Hotlines specielt for kvinder nedlægges, hjem for kvindelige volds ofre lukkes, budgettet til de nationale instanser for ligestilling mellem kønnene nedskæres, forebyggelsesprojekter, oplysningskampagner i medierne bortfalder osv.

2.10 Kønsstereotyperne og det patriarkalske samfunds fortsatte eksistens samt økonomisk ulighed og diskrimination mod kvinder inden for beskæftigelse, løn, adgang til andre økonomiske ressourcer og manglende økonomisk uafhængighed mindsker kvinders handlemuligheder og øger deres sårbarhed over for vold i hjemmet.

2.11 Den aktuelle økonomiske krise og de politikker, der gennemføres for angiveligt at bekæmpe den samt den gradvise liberalisering af økonomierne og privatiseringen af den offentlige sektor, ikke blot forstærker den kønsbaserede arbejdsdeling, men øger uligheden, hvilket skærper de betingelser, der fører til vold.

2.12 Verdenssundhedsorganisationen (WHO) ⁽⁴⁾ har konstateret globaliseringens skadelige virkninger på de sociale strukturer. En ureguleret globalisering kan føre til skærpede former for vold mod kvinder, herunder også ulovlig menneskehandel.

2.13 Kvinder fra minoritetsgrupper, kvindelige migranter, fattige kvinder, der bor på landet eller i isolerede samfund, kvinder, der afsoner en fængselsstraf, kvinder på institutioner, kvinder med psykiske og fysiske handicap og ældre kvinder har en højere risiko for at blive udsat for vold.

2.14 Denne initiativudtalelses sigte er at gøre status over volden mod kvinder i hjemmet i Europa, levere et samlet overblik over de trufne foranstaltninger og skabe en skærpet social bevidsthed om problemet.

2.15 EØSU er som det organiserede civilsamfunds stemme rede til i fællesskab med organisationer, der beskæftiger sig med denne form for vold, at afholde et forum til drøftelse af forslag til bekæmpelse heraf og sprede kendskabet til eksempler på god praksis, der fører til mere effektive forebyggende foranstaltninger.

3. Europarådets konvention – Et instrument, der skal vedtages og gennemføres

3.1 I 2011 vedtog Europarådet en konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet ⁽⁵⁾. Konventionen er det første juridisk bindende internationale instrument, som skaber en samlet juridisk ramme, der sigter på at forebygge vold, beskytte ofrene og dømme gerningsmændene. Konventionen slår kraftigt til lyd for større lighed mellem kvinder og mænd, for vold mod kvinder har dybe rødder i uligheden mellem kønnene og varer ved på grund af den patriarkalske kultur og ligegyldigheden over for kendsgerningerne.

⁽³⁾ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/16173cor.en08.pdf>.

⁽⁴⁾ WHO Multi-Country Study on Women's Health and Domestic Violence Against Women: Initial Results on Prevalence, Health Outcomes and Women's Responses (Genève, WHO, 2005).

⁽⁵⁾ Europarådets konvention vedtaget den 11. maj 2011 i Istanbul (Tyrkiet) (www.coe.int/conventionviolence).

3.2 Konventionen tager højde for alle former for vold (fysisk, psykologisk, seksuel chikane, tvangsægteskab, omskæring af kvinder, indespærring, tvangssterilisation eller -abort) uafhængigt af offerets alder, etniske eller nationale oprindelse, religion, sociale herkomst, indvandrerstatus eller seksuelle orientering.

3.3 Hidtil har kun et land ratificeret ⁽⁶⁾ og 20 lande undertegnet ⁽⁷⁾ konventionen, heraf nogle med forbehold (Tyskland, Serbien og Malta). EØSU opfordrer EU og alle EU-medlemsstater til at undertegne, ratificere og gennemføre Istanbulkonventionen hurtigst muligt.

4. Generelle bemærkninger

4.1 45 % af kvinderne i EU siger, at de på et tidspunkt har været udsat for kønsbaseret vold. Mellem 40 og 45 % anfører, at de har været udsat for seksuel chikane på arbejdspladsen. Det anslås, at syv kvinder i EU dagligt dør som ofre for kønsbaseret vold ⁽⁸⁾.

4.2 Dette fænomen har i øvrigt stor økonomisk indvirkning. Det anslås, at vold mod kvinder i de 47 medlemslande af Europarådet andrager en årlig omkostning på mindst 32 mio. euro.

4.3 Af en Eurobarometerundersøgelse fra 2011 fremgik det, at den brede offentlighed er bekendt med dette fænomen (98 % af de adspurgte), og at det forekommer i stor stil (en ud af fire kender en kvinde, der er offer for vold i hjemmet, og en ud af fem kender opravsmanden til volden i hjemmet).

4.4 Allerede i 1980 blev det på den anden verdenskonference om kvinders juridiske og sociale forhold fastslået, at vold mod kvinder er den mest fortiede forbrydelse i verden. Tretten år efter anerkendte verdenskonferencen for menneskerettigheder i Wien kvinders rettigheder som menneskerettigheder. EU-medlemsstaterne forpligtede sig til at realisere de grundlæggende målsætninger i Beijing-handlingsplatformen fra 1995.

4.5 I sluterklæringen fra det andet topmøde for kvinder i magtstillinger (Cádiz, marts 2010 ⁽⁹⁾) konstaterede 25 ministre og en lang række politiske ledere fra hele EU, at ligestilling mellem kønnene stadigvæk ikke er en realitet, og at vold mod kvinder er et vedvarende problem og en grov krænkelse af menneskerettighederne. Det hedder i dokumentet, at sexistiske stereotyper fortsat skaber diskrimination, og det advarer om, at de yngre generationer reproducerer den sexistiske adfærd.

4.6 De europæiske institutioner har udarbejdet en række analyse- og handlingsdokumenter, som der kort redegøres for nedenfor.

⁽⁶⁾ Tyrkiet.

⁽⁷⁾ Albanien, Østrig, Spanien, Finland, Frankrig, Grækenland, Island, Luxembourg, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Malta, Montenegro, Norge, Portugal, Det Forenede Kongerige, Serbien, Slovakiet, Slovenien, Sverige, Tyskland og Ukraine.

⁽⁸⁾ Barometer 2011, "National Action Plan on Violence against Women in the EU", European Women's Lobby, august 2011 (www.womenlobby.org).

⁽⁹⁾ http://www.igualdad.us.es/pdf/Docuemta_Otros_Cumbre.pdf.

4.6.1 Det Europæiske Råd:

— Rådets konklusioner om udryddelse af vold mod kvinder i Den Europæiske Union (8. marts 2010), som appellerer til Kommissionen og medlemsstaterne om at fortsætte bestræbelserne for at bekæmpe vold mod kvinder og fremme aktioner til finansiering heraf.

4.6.2 Europa-Parlamentet:

— Beslutning om prioriteter og udformning af en ny politisk ramme for Unionens bekæmpelse af vold mod kvinder (2011).

— I september 2011 støttede Europa-Parlamentet beslutningen om den europæiske beskyttelsesordre for ofre for kønsbaseret vold, seksuel chikane, indespærring eller drabsforsøg. Dette var et vigtigt skridt i retning af opbygningen af et europæisk område for beskyttelse af kvinder.

4.6.3 Kommissionen:

— Kvindechartret (2009), handlingsplanen til gennemførelse af Stockholmprogrammet (2010), strategien for ligestilling mellem kvinder og mænd 2010-2015.

— Forskellige undersøgelser af vold mod kvinder for at øge kendskabet til dette problem.

— Vedtagelse den 18. maj af en pakke af forslag, der sigter på at styrke rettighederne for ofre for kriminalitet (horisontalt direktiv, der fastsætter minimumsstandarder med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse af ofre for kriminalitet; forordning om gensidig anerkendelse af beskyttelsesforanstaltninger i civilretlige spørgsmål).

— Finansiering af særprogrammer som Daphne III samt af europæiske organisationer, der arbejder på at bekæmpe vold mod kvinder (Den Europæiske Kvindelobby).

4.7 Derudover har medlemsstaterne – om end ikke over en bred kam – udarbejdet lovgivning med sigte på at gøre vold i hjemmet kriminel, indføre mere drastiske foranstaltninger mod gerningsmanden, klassificere vold i hjemmet som en offentlig forbrydelse osv.

4.8 Trods den fortsatte mangel på pålidelige og sammenlignelige statistiske data om vold i hjemmet på nationalt og europæisk niveau, er de kendte tal tilstrækkeligt alarmerende til, at der ikke kan være nogen tvivl om problemets omfang ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Jf. rapporten "Combating honour crimes" afgivet den 8. marts 2012, Den Internationale Kvindedag, af Organisationen Surgir (non-profit-organisation med sæde i Schweiz).

4.9 Trods tallene og den strammere lovgivning er sandheden, at der i befolkningen fortsat hersker den generelle opfattelse, at vi lever i et samfund med ligestilling, hvilket kan fordrøje ikke blot debatten om vold i hjemmet, men også om andre former for vold og ulighed mellem kvinder og mænd inden for lønfor-skelle, karriereforløb osv.

4.10 En form for vold, der er overset, fordi den er usynlig for omverdenen, er den psykologiske vold. Det er på tide at bringe denne tavshed til ophør og medgive, at psykologisk vold er en krænkelse af menneskerettighederne, som skal inkorporeres i lovgivningen om kønsbaseret vold.

4.11 De kvinder, der overlever psykologisk vold, og som mange gange lider af alvorlige traumer hele livet, har behov for en holistisk og tværfaglig støtte i en tryk og rehabiliterende ramme. Da de har været tvunget til at leve fuldstændigt isoleret socialt set uden konkrete beviser på voldshandlinger, frygter de, at ingen vil tro på dem. Rehabiliteringen kræver først og fremmest, at behandlerne tror på dem.

4.12 Vold i hjemmet påvirker ikke kun det direkte offer, men berører også dem, der overværer volden eller kender til dens eksistens. Den berører især børn, hvis følelsesmæssige skrøbelighed gør dem særligt sårbare, og virkningerne kan vare hele livet.

4.13 Selv om forbrydelser i hjemmet ikke kun drejer sig om overgreb mod kvinder, er det vigtigt at finde ud af, hvorfor andre forbrydelser i hjemmet som f.eks. pædofili (som i 90 % af tilfældene begås af familiemedlemmer) betragtes som foragtelige, mens man i forbindelse med vold i hjemmet stadig søger at se på grundene til, at gerningsmanden begår disse forbrydelser.

5. Særlige bemærkninger og handlingsforslag

5.1 Det er vigtigt at forholde sig til det grundlæggende spørgsmål om, hvorfor disse forbrydelser i mange tilfælde opfattes som socialt undskyldelige, eller hvorfor man opfatter den voldsramte kvinde som årsagen til den begåede vold. De ofte anførte kulturelle og sociale årsager fører, ud over at de er urigtige, til opretholdelsen af status quo.

5.2 Påstanden om, at vold i hjemmet beror på gammel kultur og tradition, er baseret på en forkert præmis om, at kulturen består af et statisk sæt af anskuelser og adfærd. Tværtimod dannes og omdannes kulturen konstant. Det er netop, fordi kulturen er uensartet og indbefatter indbyrdes konkurrerende værdier, at den er i stand til at udvikle sig.

5.3 Kultur er tæt knyttet til udøvelse af magt. Normer og værdier får autoritet, når de, der forsvare dem, sidder på magten eller i indflydelsesrige stillinger.

5.4 Kvinder er også kulturelle aktører, der påvirker den kultur, de lever i. Deres deltagelse i samfundet og kulturen er vigtig for at ændre mentalitet, skik og brug, der er til skade for kvinders image og situation.

5.5 Derfor er det vigtigt at drøfte kvindernes underrepræsentation på forskellige magtniveauer. Så længe dette spørgsmål ikke løses ordentligt, og kvinder ikke har den økonomiske, sociale og politiske repræsentation, som deres antal og kompetencer tilsiger dem, vil problemet med vold mod kvinder kun vanskeligt eller meget langsomt kunne løses. Skønt de offentlige politikker mod kønsbaseret vold har en vigtig rolle at spille, er det kun kvinders paritetiske adgang til magtudøvelse, der vil kunne ændre det traditionelle billede af deres rolle i samfundet.

5.6 Kønsidentifikationsmodellerne, hvor de kvindelige dyder i århundredernes løb er blevet defineret som passivitet, eftergiveness og underkastelse, og de maskuline dyder som aggressivitet, styrke og handlekraft har skabt et begreb om parforhold, som i århundreder har sat kvinderne i en underlegen og afhængig position.

5.7 Parforhold, der er baseret på identifikationsmodeller, der forudsætter, at den ene part underkaster sig den anden, er ikke længere acceptable. Derfor bør mænd og kvinder tage stilling til, hvordan de forholder sig til disse modeller. Disse overvejelser bør tage udgangspunkt i hævdelser af værdier som frihed, autonomi og selvrealisering.

5.8 I forbindelse med mange kvindemord⁽¹⁾ har en stor procentdel af ofre allerede anmeldt voldelige overgreb eller trusler. Dette viser, hvor vigtigt det forbyggende arbejde er. I alt for mange tilfælde blev der ikke truffet foranstaltninger, der beskyttede ofret mod gerningsmanden.

5.9 Det forbyggende arbejde kan og bør blandt andet indbefatte:

- terapi til gerningsmanden eller den potentielle gerningsmand. Det drejer sig ikke om at finde en undskyldning eller formildende omstændighed for den voldelige handling eller udsætte offeret for ukontrollerbare situationer, men at arbejde på årsagerne og forsøge at få gerningsmanden inden for pædagogisk rækkevidde, hvilket vil give positive resultater for alle
- iværksættelse af tværministerielle handlingsplaner til tidlig opsporing og forebyggelse af vold i hjemmet via et hørings- og oplysningsystem inden for undervisnings-, social og sundhedstjenesterne

⁽¹⁾ Jf. FN's definition er "kvindemord" mord på en kvinde, blot fordi hun er kvinde. Kvindemord består i konstant vold mod en kvinde i eller uden for familien, som ender med drab. De undersøgelser af kvindemord, der er gennemført i forskellige lande, viser, at det er i privatsfæren, i parforhold, at disse forbrydelser hyppigst sker.

- voksne mænd og unges deltagelse i udryddelsen af vold mod kvinder og piger
- unges deltagelse i en undervisningskampagne for en holistisk tilgang til forebyggelse og tidlig intervention og herudover formidling af mere uddannelse til de ansatte, der arbejder tæt på de unge
- opfølgning på retssager for par, der er skilt på grund af vold i hjemmet, for at beskytte kvinder i fare for indespærring og forfølgelse, som mange gange har dødelig udgang.

5.10 De specialiserede instanser for beskyttelse af ofre for vold i hjemmet bør have specialuddannet personale og tildeles ressourcer, der sikrer, at de kan gennemføre de vedtagne foranstaltninger, som ellers vil være ineffektive.

5.11 Det er meget vigtigt at skabe faciliteter med tværfaglig støtte for at lytte til og forstå kvinderne og tro på dem. I forbindelse med vold i hjemmet er der tale om et samspil mellem psykologiske, kulturelle og religiøse faktorer samt århundredgamle traditioner. Der findes ikke en enkelt årsag og problemet kan ikke kun imødegås med politi eller straf. En koordineret, tværfaglig støtte, som undgår, at kvinden udsættes for gentagen vold, er et grundlæggende element i kampen. Det er nødvendigt at give særlig opmærksomhed til kvinder med handicap og indvandrerkvinder, som er mere sårbare. Disse støttefaciliteter skal ligeledes systematisk indbefatte de indirekte voldsofre, især børn.

5.12 Det er nødvendigt at ændre det sikkerhedskoncept, der ligger alt for tæt op ad organiseret kriminalitet, terrorisme, anslag mod personer og ejendom, narkohandel og næsten aldrig forbindes med den fare, som mange kvinder løber i hjemmet eller på arbejdspladsen. Hvis man inkorporerede flere humanistiske kriterier, som først og fremmest er rettet mod forebyggelse, i sikkerheden, ville mange liv kunne reddes. De nye teknologier kan give øget beskyttelse, f.eks. de elektroniske armbånd, som forhindrer gerningsmænd på fri fod i at nærme sig deres ofre, når der er udstedt polititilhold herom.

5.13 Statistikkerne over vold i hjemmet beskriver ikke fænomenet nøjagtigt, og derfor er det ikke muligt at redegøre for problemets reelle omfang. Derfor haster det med at gøre kriterierne for anmeldelse af vold i hjemmet ensartede, så dataene er sammenlignelige på europæisk plan.

5.14 Regeringerne bør også finansielt fremme og støtte civilorganisationernes arbejde (kvindeorganisationer, menneskerettighedsorganisationer, fagforeninger osv.) uden at give efter for fristelsen til at kontrollere dem eller begrænse deres autonomi.

5.15 Et særlig vigtigt område er uddannelse. Uddannelse kan såvel bevare diskriminerende modeller og adfældsformer for evigt som spille en rolle for mentalitetsændringen og individuelle og kollektive holdninger. Skolen bør give en ikke-sexistisk fælles undervisning af piger og drenge baseret på lige rettigheder og muligheder, som sigter på en almen dannelse af personen uden for de herskende kønsstereotyper og -roller, og som afviser enhver form for forskelsbehandling, der gør kvinderne til ofre. Skolen kan være et redskab til at afmontere det stereotype billede af mænds og kvinders rolle, som almindeligvis også ses i medierne. Skolen kan være et fremragende observatorium for kønsbaseret vold.

5.16 Hvis skolen skal spille denne positive rolle, er det afgørende, at lærernes grund- og efteruddannelse indbefatter kønsbaseret vold, herunder vold i hjemmet. Det bør være en konstant og fast praksis regelmæssigt at revidere pensum og bøgerne for én gang for alle at fjerne enhver form for sexistisk sprogbrug.

5.17 Et andet område af afgørende betydning er sundhedssektoren. Dette at placere kvinder og unge centralt i sundhedsstrategien kan styrke det standpunkt, at vold mod kvinder i hjemmet er en risikovariabel og ikke et isoleret problem.

5.18 Det er nødvendigt regelmæssigt og systematisk at revidere procedurerne for anmeldelse og underretning og undgå metoder, der indebærer en bureaukratisk byrde for sagsbehandlerne, og som hverken er fleksible eller bæredygtige. Disse procedurer skal give mulighed for at registrere sundhedsproblemet som en risikovariabel (f.eks. i familieplanlægnings- eller graviditetskonsultationer), og der skal klart sondres mellem behov i byerne og på landet.

5.19 I alle sektorer, der beskæftiger sig med kønsbaseret vold, er det nødvendigt at sikre, at informationskampagner og uddannelsesinitiativ er effektive og svarer til virkelighedens verden, tildeles de nødvendige midler og ressourcer, og at man regelmæssigt kortlægger problemet for at sikre, at oplysningerne svarer til virkeligheden.

5.20 Angående oplysningskampagner og uddannelse er det vigtigt at sondre mellem oplysning (rettet mod det personale, der arbejder i institutionen), uddannelse (til alle, der er i kontakt med ofrene, og som kan bidrage til at opspore problemet) og specifik udannelse (som alle, der bistår ofrene, skal have). Der bør gives særlig opmærksomhed til uddannelse af politibetjente og dommere på grund af den rolle, de spiller i forbindelse med indgivelsen af klagen og dommen over gerningsmanden. Deres indsats kan bidrage til at gøre et traume til et nyt håb. Det er også nødvendigt at sørge for, at fængselsinstitutioner udvikler

interne programmer om kønsbaseret vold i hjemmet for kvinder, der har været udsat for vold, og for voldsmændene, således at der opstår større bevidsthed om problemet blandt fængselspersonalet i alle EU-medlemsstater.

5.21 Endelig vil anskuelsen af vold mod kvinder i hjemmet som et menneskerettighedsspørgsmål øge staternes ansvar for forebyggelse, udryddelse og straffeforanstaltninger over for denne form for vold samt pligten til at stå til ansvar for, hvordan de lever op til denne forpligtelse.

5.22 Når kønsbaseret vold knyttes til menneskerettighederne åbnes der for en lang række mekanismer til at holde staterne

ansvarlige på internationalt og regionalt niveau, gående fra menneskerettighedstraktater, internationale straffedomstole til den regionale europæiske menneskerettighedsordning (den europæiske menneskerettighedsdomstol under Europarådet).

5.23 Når vold mod kvinder anskues som et menneskerettighedsspørgsmål, bringes vi til at give et holistisk og tværsektorielt svar, som øger menneskerettighedsdimensionen i det arbejde, der udføres i alle sektorer. Det forpligter os til at konsolidere og fremskynde initiativerne på alle områder, således at vi forebygger og udrydder vold mod kvinder, herunder også ved domstolene, på sundhedsområdet, i politikkerne for lokal og regional udvikling, inden for humanitær bistand osv.

Bruxelles, den 18. september 2012

Staffan NILSSON

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
